

23/1

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

SG

Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
afdeling Beroepen en
Innovatie

Opgesteld door

Aan

Minister VWS

Deadline:

ontvangen: 23 januari 2026

nota

TER BESLISSING

Brief Zeggenschap (terugblik 2025, vooruitblik 2026)

Datum

9 januari 2026

Kenmerk

4332920-1093217-MEVA

Bijlage(n)

1. Aanleiding

- Sinds 2020 is toenemende aandacht voor het onderwerp zeggenschap voor de doelgroep helpenden, verzorgenden, verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten, begeleiders, sociaal werkers en jeugdhulpverleners.
- In voorliggende brief schetst u de (beleids)ontwikkelingen rondom zeggenschap van voornoemde doelgroep over afgelopen jaar (2025) en kijkt u vooruit naar aankomend jaar (2026).
- Met uw brief gaat u concreet in op: de subsidieregeling Veerkracht en Zeggenschap, het Landelijk Actieplan Zeggenschap, de monitor zeggenschap, de klankbordgroep zeggenschap onder voorzitterschap van de nieuwe Chief Nursing Officer (CNO), het VOICE event en de online community 'Zorg en Welzijn Denkt Mee'

1. Rapportage van de monitor zeggenschap 2025
2. Facsheet van de monitor zeggenschap 2025
3. Gebundelde rapportage van de online community 'Zorg en Welzijn Denkt Mee'.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd akkoord te gaan met bijgevoegde brief en deze naar de Tweede Kamer te verzenden.

3. Kernpunten

A Inleiding

Uw brief begint met een inleiding op het onderwerp zeggenschap. Op deze manier zijn alle reeds gestarte Kamerleden op de hoogte van hoe dit onderwerp op de (politieke en bestuurlijke) agenda is gekomen.

U benoemt onder meer:

- het advies van voormalig Chief Nursing Officer (CNO), Bianca Buurman, "Niets Over Ons, Zonder Ons";
- overige adviezen van de (voormalig) CNO's;
- wijziging van de Wet Kwaliteit, Klachten en Geschillen (Wkkgz);
- inzet en toezicht van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ); en
- afspraken in het Integraal Zorgakkoord (IZA) en Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA)

Daarnaast benadrukt u in de inleiding en verder in de brief dat zeggenschap in principe de primaire verantwoordelijkheid is van werkgevers. Uw ondersteuning is slechts tijdelijk.

Datum

9 januari 2026

Kenmerk

4332920-1093217-MEVA

B Onderwerpen

U gaat daarna respectievelijk in op de volgende concrete onderwerpen.

De Subsidieregeling Veerkracht en Zeggenschap

- Betreft een subsidieregeling waarbij instellingen subsidie konden aanvragen om praktisch aan zeggenschap te werken.
- Sinds de start van de regeling in 2023 zijn in totaal 316 subsidies toegekend. De uitvoering loopt tot medio 2026.
- U zegt toe de eindevaluatie van de Subsidieregeling in het najaar 2026 naar de Tweede Kamer te verzenden.

Landelijk actieplan zeggenschap

- Betreft een projectorganisatie die instellingen ondersteunt in het versterken van zeggenschap.
- U vestigt aandacht op: het recent gepubliceerd kennisoverzicht uit 2025, het eerder gepubliceerde whitepaper voor interne toezichthouders en het geplande slotcongres in juni 2026.

De Monitor zeggenschap

- Betreft een monitoringsopdracht aan Accuralis, die over een periode van vijf jaar de ontwikkelingen van ervaren en formele zeggenschap meet van verzorgenden, verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en begeleiders.
- U stuurt met de brief de rapportage en factsheet naar de Tweede Kamer, zoals opgeleverd eind december 2025. U zegt toe om begin 2027 de meting van 2026 te verzenden.

De klankbordgroep zeggenschap

- Betreft een groep professionals uit zorg en welzijn die maandelijks met het ministerie van VWS meedenkt over actuele beleidsvraagstukken. Onder leiding van de CNO.
- U benoemt een aantal thema's die zijn besproken in 2025 en een voorbeeld van een resultaat, namelijk relevante inzichten en inspiratie voor het programma voor nieuwe, vraag gestuurde, arbeidsbesparende medtech (AZWA afspraak, beleidsverantwoordelijk: GMT).
- U kondigt de relatief nieuwe CNO aan: mevrouw Odile Frauenfelder.

VOICE-event

- Betreft een jaarlijks evenement waarbij 200 professionals uit zorg en welzijn in gesprek gaan met beleidsmedewerkers van VWS.
- U benoemt dat de afgelopen editie (2025) in het teken stond van de voorbereidingen op de Zorgtop op 2 juni jl. U kondigt aan dat in het najaar 2026 de vierde editie georganiseerd wordt.

Online community zorg en welzijn denkt mee

- Betreft een relatief nieuw initiatief van het ministerie van VWS (sinds mei 2025). De community is een digitaal platform waarop ongeveer 250 professionals via online vragenlijsten, polls en focusgroepen, hun input geven op verschillende beleidsthema's van het ministerie van VWS.

- U stuurt met de brief ter kennisname de gebundelde rapportage met inzichten naar de Tweede Kamer. U kondigt aan dat u voornemens bent de community in 2026 voort te zetten.

Datum

9 januari 2026

Kenmerk

4332920-1093217-MEVA

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

In het [regeerprogramma](#) (demissionair kabinet) is in het kader van werkplezier en behoud beschreven dat wordt ingezet op 'aantrekkelijker maken van werken in zorg en welzijn door meer autonomie en vertrouwen' (relateert aan zeggenschap). Verder is in het [IZA](#) is in de arbeidsmarktparagraaf als uitgangspunt opgenomen dat zorgprofessionals standaard ruimte krijgen en houden om zeggenschap uit te kunnen oefenen. In het [AZWA](#) is over zeggenschap opgenomen: De zorg- en welzijnssector moet aantrekkelijk zijn en blijven om in te werken. [...] Het borgen van autonomie, zeggenschap en verpleegkundig leiderschap zijn belangrijke factoren om mee aan de slag te gaan. Tot slot is naar aanleiding van de motie van de leden Ellemée en Tielen is per 1 juli 2023 zeggenschap van zorgverleners in de Wkkgz wettelijk verankerd. De IGJ is bezig haar toezicht hierop vorm te geven.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Na verzending van de brief zal een persbericht volgen vanuit het LAZ en Accuralis gezamenlijk, waarin zij het kennisoverzicht van het LAZ en de rapportage en factsheet van de monitor zeggenschap onder de aandacht brengen. Tevens zal na verzending van de brief een social media post volgen waarin positieve aandacht wordt gevestigd op de verschillende onderwerpen in de brief, in het bijzonder op de ervaringen met de community.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

N.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De brief is afgestemd met het Landelijk Actieplan Zeggenschap en Accuralis (uitvoerder van de monitor). De brief is tevens afgestemd met de directies DCO en GMT.

h. Toezeggingen

U kondigt aan dat de vierde editie van VOICE plaatsvindt in het najaar 2026.

U kondigt aan dat u voornemens bent de community voort te zetten in het jaar 2026.

U zegt toe dat de eindevaluatie van de subsidieregeling Veerkracht en Zeggenschap in het najaar 2026 met de Tweede Kamer wordt gedeeld.

U zegt toe dat de Tweede Kamer over de rapportage en factsheet van de monitor zeggenschap (meting 2026) in het voorjaar 2027 geïnformeerd wordt.

i. Fraudetoets
N.v.t.

Datum

9 januari 2026

Kenmerk

4332920-1093217-MEVA

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

